

دانشگاه پیام نور

ضروریات یادگیری ترکیبی

یک راهنمای مبتنی بر استاندارد

جرد استاین چارلز آر. گراهام

مترجم: دکتر طاهر محبوبی دکتر حسین زارع

امروزه کتاب‌خوانی و علم‌آموزی، نه تنها یک وظیفه‌ی ملی، که یک واجب دینی است.

مقام معظم رهبری

در عصر حاضر یکی از شاخصه‌های ارزیابی رشد، توسعه و پیشرفت فرهنگی هر کشوری میزان تولید کتاب، مطالعه و کتاب‌خوانی مردم آن مرز و بوم است. ایران اسلامی نیز از دیرباز تاکنون با داشتن تمدنی چندهزارساله و مراکز متعدد علمی، فرهنگی، کتابخانه‌های معتبر، علما و دانشمندان بزرگ با آثار ارزشمند تاریخی، سرآمد دولت‌ها و ملت‌های دیگر بوده و در عرصه‌ی فرهنگ و تمدن جهانی به‌سان خورشیدی تابناک همچنان می‌درخشد و با فرزندان نیک‌نهاد خویش هنرنمایی می‌کند. چه کسی است که در دنیا با دانشمندان فرزانه و نام‌آور ایرانی همچون ابوعلی سینا، ابوریحان بیرونی، فارابی، خوارزمی و ... همچنین شاعران برجسته‌ای نظیر فردوسی، سعدی، مولوی، حافظ و ... آشنا نباشد و در مقابل عظمت آنها سر تعظیم فرود نیاورد. تمامی این افتخارات ارزشمند، برگرفته از میزان عشق و علاقه فراوان ملت ما به فراگیری علم و دانش از طریق خواندن و مطالعه منابع و کتاب‌های گوناگون است. به شکرانه‌ی الهی، تاریخ و گذشته ما، همیشه درخشان و پر بار است. ولی اکنون در این زمینه در چه جایگاهی قرار داریم؟ آمار و ارقام ارائه‌شده از سوی مجامع و سازمان‌های فرهنگی در مورد سرانه‌ی مطالعه‌ی هر ایرانی، برایمان چندان امیدوارکننده نمی‌باشد و رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز از این وضعیت بارها اظهار گله و ناخشنودی نموده‌اند.

کتاب، دروازه‌ای به سوی گستره‌ی دانش و معرفت است و کتاب خوب، یکی از بهترین ابزارهای کمال بشری است. همه‌ی دستاوردهای بشر در سراسر عمر جهان، تا آنجا که قابل کتابت بوده است، در میان دست‌نوشته‌هایی است که انسان‌ها پدید آورده و می‌آورند. در این مجموعه‌ی بی‌نظیر، تعالیم الهی، درس‌های پیامبران به بشر، و همچنین علوم مختلفی است که سعادت بشر بدون آگاهی از آنها امکان‌پذیر نیست. کسی که با دنیای زیبا و زندگی‌بخش کتاب ارتباط ندارد بی‌شک از مهم‌ترین دستاورد انسانی و نیز از بیشترین معارف الهی و بشری محروم است. با این دیدگاه، به‌روشنی می‌توان ارزش و مفهوم رمزی عمیق در این حقیقت تاریخی را دریافت که اولین خطاب خداوند متعال به پیامبر گرامی اسلام (ص) این است که «بخوان!» و در اولین

سوره‌ای که بر آن فرستاده‌ی عظیم‌الشان خداوند، فرود آمده، نام «قلم» به تجلیل یاد شده‌است: «اقْرَأْ وَ رَبُّكَ الْأَكْرَمُ. الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ» در اهمیت عنصر کتاب برای تکامل جامعه‌ی انسانی، همین بس که تمامی ادیان آسمانی و رجال بزرگ تاریخ بشری، از طریق کتاب جاودانه مانده‌اند.

دانشگاه پیام‌نور با گستره‌ی جغرافیایی ایران‌شمول خود با هدف آموزش برای همه، همه‌جا و همه‌وقت، به‌عنوان دانشگاهی کتاب‌محور در نظام آموزش عالی کشورمان، افتخار دارد جایگاه اندیشه‌سازی و خردورزی بخش عظیمی از جوانان جویای علم این مرز و بوم باشد. تلاش فراوانی در ایام طولانی فعالیت این دانشگاه انجام پذیرفته تا با بهره‌گیری از تجربه‌های گرانقدر استادان و صاحب‌نظران برجسته کشورمان، کتاب‌ها و منابع آموزشی درسی شاخص و خودآموز تولید شود. در آینده هم، این مهم با هدف ارتقای سطح علمی، روزآمدی و توجه بیشتر به نیازهای مخاطبان دانشگاه پیام‌نور با جدیت ادامه خواهد داشت. به‌طور قطع استفاده از نظرات استادان، صاحب‌نظران و دانشجویان محترم، ما را در انجام این وظیفه‌ی مهم و خطیر یاری‌رسان خواهد بود. پیشاپیش از تمامی عزیزانی که با نقد، تصحیح و پیشنهادهای خود ما را در انجام این وظیفه‌ی خطیر یاری می‌رسانند، سپاسگزاری می‌نماییم. لازم است از تمامی اندیشمندانی که تاکنون دانشگاه پیام‌نور را منزلگاه اندیشه‌سازی خود دانسته و ما را در تولید کتاب و محتوای آموزشی درسی یاری نموده‌اند، صمیمانه قدردانی گردد. موفقیت و بهروزی تمامی دانشجویان و دانش‌پژوهان عزیز آرزوی همیشگی ما است.

دانشگاه پیام‌نور

فهرست مطالب

ضروریات یادگیری ترکیبی.....	نه
پیشگفتار	یازده
مقدمه‌ای بر این کتاب راهنما.....	پانزده
فصل اول. آشنایی با آموزش و یادگیری ترکیبی.....	
۱-۱ دنیای در حال تغییر، یادگیرندگان در حال تغییر	۱
۲-۱ یادگیری ترکیبی چیست؟.....	۲
۳-۱ چرا ترکیب؟.....	۵
۴-۱ مفاهیم اساسی برای طراحی دوره ترکیبی	۷
۵-۱ انتظارات زمانی برای معلمان و دانشجویان	۱۲
۶-۱ خلاصه و استانداردها.....	۱۸
منابع و خواندن بیشتر.....	۲۰
فصل دوم. سیری در میان دوره‌های ترکیبی.....	
۱-۲ ملاحظات در رابطه با طراحی‌های دوره ترکیبی.....	۲۳
۲-۲ گشتی در میان دوره‌های ترکیبی	۲۳
۳-۲ ادبیات آمریکا از ۱۸۶۵ تا به حال.....	۲۵
۴-۲ مقدمه‌ای بر اقیانوس‌شناسی.....	۲۵
۵-۲ تکنولوژی برای معلمان آموزش ابتدایی.....	۳۲
۶-۲ خلاصه.....	۴۰
فصل سوم. درگیر ساختن یادگیرندگان در یک دوره ترکیبی.....	
	۴۵
	۴۷

۳-۱	درگیر ساختن قلب و ذهن.....	۴۸
۳-۲	ایجاد درگیری از طریق تعاملات یادگیرنده.....	۵۱
۳-۳	طراحی تعامل انسانی به منظور درگیر ساختن یادگیرندگان.....	۵۴
۳-۴	طراحی تعامل با محتوا به منظور درگیر ساختن یادگیرندگان.....	۵۸
۳-۵	خلاصه و استانداردها.....	۶۰
	منابع و خواندن بیشتر.....	۶۰

فصل چهارم. طراحی دوره‌های ترکیبی.....		
۴-۱	بازاندیشی در طراحی دوره.....	۶۳
۴-۲	یک استراتژی برای توسعه مبتنی بر تکرار.....	۶۹
۴-۳	خلاصه و استاندارد.....	۷۵
	منابع و خواندن بیشتر.....	۷۶

فصل پنجم. برنامه‌ریزی دوره از اهداف و نتایج.....		
۵-۱	شرح مختصر و مفید از دوره.....	۷۸
۵-۲	ترسیم نقشه اهداف دوره.....	۷۹
۵-۳	نوشتن نتایج یادگیری مشخص.....	۸۲
۵-۴	گنجاندن اهداف و نتایج در یک محدوده زمانی.....	۸۵
۵-۵	گنجاندن اهداف و نتایج در وبسایت دوره.....	۸۷
۵-۶	خلاصه و استانداردها.....	۸۹
	منابع و خواندن بیشتر.....	۹۰

فصل ششم. ترکیب ارزیابی و بازخورد برای یادگیری.....		
۶-۱	ارزیابی‌ها در محیط‌های ترکیبی.....	۹۱
۶-۲	ارزیابی‌های آنسایت.....	۹۴
۶-۳	ارزیابی‌های آنلین.....	۹۶
۶-۴	حمایت از صداقت آکادمیک آنلین.....	۱۰۴
۶-۵	شواهد در وب‌باز.....	۱۰۸
۶-۶	انتظارات را با دستورالعمل‌های روشن مشخص کنید.....	۱۱۰
۶-۷	نمره‌گذاری آنلین.....	۱۱۱
۶-۸	خلاصه و استانداردها.....	۱۱۳
	منابع و خواندن بیشتر.....	۱۱۵

فصل هفتم. ترکیب فعالیت‌های یادگیری مبتنی بر محتوا.....		
۷-۱	طراحی فعالیت‌ها برای کارایی و هدف.....	۱۱۷
۷-۲	سخنرانی‌های تعاملی، ارائه‌ها و نمایش‌ها.....	۱۲۱

۳-۷	مثال‌های حل‌شده و فعالیت‌های تمرینی.....	۱۲۸
۴-۷	خودارزیابی‌های آنلاین.....	۱۳۴
۵-۷	درهم تنیدن فعالیت‌های مبتنی بر محتوا.....	۱۳۸
۶-۷	خلاصه و استانداردها.....	۱۳۸
	منابع و خواندن بیشتر.....	۱۴۱

فصل هشتم. ترکیب فعالیت‌های یادگیری مبتنی بر اجتماع.....		
۱-۸	چرا فعالیت‌های مبتنی بر اجتماع مهم هستند؟.....	۱۴۳
۲-۸	وبلاگ‌ها و ژورنال‌های یادگیری.....	۱۴۵
۳-۸	آموزش هم‌زمان همتایان.....	۱۵۰
۴-۸	گفتگوهای کلاسی.....	۱۵۳
۵-۸	یکپارچه‌سازی فعالیت‌های مبتنی بر اجتماع.....	۱۶۱
۶-۸	خلاصه و استانداردها.....	۱۶۳
	منابع و خواندن بیشتر.....	۱۶۴

فصل نهم. یکپارچه‌سازی.....		
۱-۹	طراحی نمونه اولیه یک درس.....	۱۶۸
۲-۹	صفحه اصلی دوره یک محور است.....	۱۷۴
۳-۹	کاربردپذیری از ابتدا تا انتها.....	۱۷۶
۴-۹	تهیه سرفصل ترکیبی.....	۱۷۷
۵-۹	خلاصه‌ها و استانداردها.....	۱۸۴
	منابع و خواندن بیشتر.....	۱۸۶

فصل دهم. بهبود مداوم دوره ترکیبی.....		
۱-۱۰	تبدیل پیشرفت به بخشی از فرایند.....	۱۸۷
۲-۱۰	درگیر ساختن دانشجویان از طریق آموزش.....	۱۸۹
۳-۱۰	از کجا می‌دانید کدام بخش کارآمد است؟.....	۱۹۰
۴-۱۰	بازبینی طراحی دوره ترکیبی.....	۱۹۵
۵-۱۰	آموزش به‌عنوان اشتراک‌گذاری.....	۱۹۶
۶-۱۰	خلاصه و استانداردها.....	۱۹۸
	منابع و خواندن بیشتر.....	۱۹۹

پیوست ۱.	چک‌لیست استانداردهای دوره ترکیبی.....	۲۰۱
----------	---------------------------------------	-----

پیوست ۲.	فرایندهای شناختی کلیدی در طبقه‌بندی بلوم.....	۲۰۷
----------	---	-----

ضروریات یادگیری ترکیبی

کتاب ضروریات یادگیری ترکیبی: یک راهنمای مبتنی بر استاندارد، رویکردی ساده و عملی را برای خلق تجارب یادگیری مؤثر از طریق ترکیب فعالیت‌های آنلاین با بهترین جنبه‌های آموزش رو در رو فراهم می‌سازد.

این راهنما دارای ویژگی‌های زیر است:

□ **کاربرد آسان.** سبک نوشتاری روشن و به‌دور از اصطلاحات تخصصی (فنی)؛ تصاویر؛ و ارجاع به منابع آنلاین خوانندگان را در درک کردن مفاهیم کمک می‌کند.

□ **ساده.** فرایند طراحی ساده اما مؤثر بر خلق فعالیت‌های قابل مدیریت برای محیط مناسب.

□ **عملی.** مثال‌های دنیای واقعی مربوط به حوزه‌های موضوعی مختلف، معلمان را در درک اصول مطرح‌شده در بافت واقعی کمک می‌کند.

□ **جدید.** انواع مختلف تکنولوژی‌های متصل جدید که در این کتاب راهنما تحت پوشش قرار گرفته‌اند، خواننده را در مواجهه با دامنه گسترده‌ای از چالش‌های آموزش (تدریس) هدایت می‌کنند.

□ **روبه‌جلو.** این رویکرد، شکاف میان یادگیری کلامی رسمی و یادگیری مادام‌العمر غیررسمی را پوشش می‌دهد.

□ **مبتنی بر استاندارد.** رهنمودها و استانداردها بر پژوهش‌های جاری در این حوزه، نظریه‌های یادگیری مرتبط و تجارب افراد حرفه‌ای استوار هستند.

یادگیری ترکیبی مؤثر مستلزم بازاندیشی جدی در فعالیت‌های آموزشی و یک بازطراحی بنیادین ساختار دوره است. کتاب ضروریات یادگیری ترکیبی: یک راهنمای مبتنی بر/ستاندارد، این چالش‌های دشوار را بدون غفلت از فرصت‌های مهم برای دگرگون‌سازی آموزش ساده می‌کند. این راهنما برای معلمان در تمام حوزه‌های محتوایی مناسب است.

جرد استاین^۱ مدیر بخش دانش در مؤسسه اینستراکچر.

چارلز آر. گراهام^۲ استاد روان‌شناسی آموزش و تکنولوژی در دانشگاه جوانان بریکهام. هم‌چنین او در حال حاضر معاونت دانشکده علوم تربیتی دیوید ا. مک‌کی^۳ را نیز برعهده دارد.

1. Jared Stein

2. Charles R. Graham

3. David O. McKay

پیشگفتار

من با تجربه تدریس در کلاس‌های حضوری و هم‌چنین در محیط‌های آنلاین به مدت بیش از بیست سال، گاهی اوقات از آنچه که جدید و ابتکاری تلقی می‌شود، شگفت‌زده می‌شوم. حتی پیش از آن‌که شبکه گسترده جهانی در رویکردها به آموزش از راه دور انقلاب ایجاد کند. بسیاری از دست‌اندرکاران آموزش سرگرم آزمودن کاربرد تکنولوژی‌های مختلف به‌منظور به‌منظور بسط‌دادن و تقویت آموزش کلاسی و بسط‌دادن یادگیری به ورای محیط بسته کلاس بودند. با توسعه تکنولوژی‌ها، شبکه‌ها رشد پیدا کردند و فعالیت‌های ما نیز به بلوغ رسیده و تکامل پیدا کردند. ما در کنار یکدیگر به توسعه رویکردی در آموزش و یادگیری کمک کردیم که امروزه بیش از هر چیزی ترکیبی است، و از انواع ابزارها و تکنیک‌ها برای حمایت از یادگیری و رشد انسان استفاده می‌کند. همان‌طور که چارلز گراهام در حدود دهه قبل، در فصل نخست کتاب *راهنمای یادگیری ترکیبی* اشاره کرد، ترکیب کردن روش‌های ارائه و تعامل در آموزش از سابقه‌ای بسیار طولانی برخوردار است. با وجود این‌با وجود این هنوز منابع علمی اندکی برای معلمانی که خواهان بازطراحی استراتژیک یک دوره آموزشی در قالب یک تجربه ترکیبی برای دانشجویان خود است، در دسترس است. هنگامی که در حال مطالعه این کتاب بودم به این فکر می‌کردم که همکاران، معلمان، طراحان آموزشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی، که من آن‌ها را می‌شناسم این کتاب را بسیار ارزشمند خواهند یافت. خود من شخصاً هیچ‌گاه کتابی مفیدتر از آن به‌عنوان راهنمای عملی به طراحی و تدریس در یک دوره ترکیبی نخوانده بودم. از آنجایی که امروزه دوره‌های بیشتر و

بیشتری در آموزش عالی از شکلی از اشکال آموزش ترکیبی استفاده می‌کنند، - هرچند هرچند شاید به‌طور پراکنده و اتفاقی - بسیار مهم است، که ما راهنمایی‌های در دسترس را برای آموزش‌دهندگان و طراحانی که از آن‌ها پشتیبانی می‌کنند، فراهم کنیم. یکی از چالش‌های بزرگ در نگارش کتابی مانند کتاب حاضر عبارت است از:

ضرورت یکپارچه‌سازی بهترین کاربردهای (کاربست) مربوط به هر دو محیط آنلاین و رو در رو و سپس راهنمایی و هدایت خوانندگان در انتخاب ترکیبات مختلف هر شیوه که در نهایت باید به محیط‌های یادگیری مؤثر، درگیرکننده و کارآمد منجر شود. انجام این کار به شکل مناسب به‌عنوان یک طراح یا آموزشگر منفرد بسیار دشوار است و شیوه مناسبی که مؤلفان کتاب حاضر برای حمایت از تلاش‌های دیگران در این زمینه یافته‌اند، خود شاهدی بر تخصص و خبرگی آن‌هاست - هم در حوزه یادگیری ترکیبی و هم به‌عنوان معلم، اساساً در کمک به دیگران برای یادگیری. بخش عمده کتاب حاضر (فصل‌های ۸-۴) راهنمایی‌های خاص و علمی را در زمینه طراحی ارائه می‌دهد. زمانی که شکل دقیق نتیجه موردنظر - در اینجا یک طراحی یادگیری و دوره ترکیبی منحصر به فرد - اغلب غیرقابل تجویز است، چالش فراهم‌آوردن راهنمایی برای تحقق یک طراحی، که بارها و بارها مؤثر واقع بشود، یک چالش واقعی و جدی است.

این کتاب نه تنها راهنمایی‌هایی را برای طراحی فراهم می‌کند بلکه ارزش‌های بنیادین و مزیت‌هایی را که یادگیری ترکیبی برای یادگیرندگان، معلمان و مؤسسات در بردارد، تبیین می‌کند. برای معلمان (و مدیران) مهم است که از مزیت‌های بالقوه و چالش‌های مرتبط با اتخاذ فعالیت‌های یادگیری ترکیبی آگاه و مطلع باشند.

در اختیار داشتن اصول بنیادین و یک توصیف از بهترین کاربردهایی که از یادگیری ترکیبی حمایت می‌کنند، به شکل‌گیری یک مبنای دانش مستحکم می‌انجامد، اما معلمان و طراحان به کسب مهارت در طراحی دوره ترکیبی نیز نیاز دارند، یک فرایند طراحی مکرر و گام‌به‌گام شاید آسان‌ترین و درعین حال کامل‌ترین راه برای کمک به توسعه مهارت‌ها باشد. اصول مربوط به تهیه یک الگوی نخستین (اولیه) سریع برای بسیاری از معلمانی که اقدام به توسعه و تجدیدنظر دوره‌های خود کرده‌اند، خوشایند است. یک رویکرد حساب‌شده و تأملی به این کار می‌تواند کیفیت و سرعت تولید دوره‌های ترکیبی باکیفیت را بالاتر ببرد.

درست به همان صورتی که مطالعه توصیفات دقیق طراحی‌های ترکیبی دیگران به معلمان بینش‌ها و ایده‌هایی می‌دهد که می‌تواند به پیشرفت مداوم آن‌ها کمک کند، تأمل در مورد طراحی‌های دوره، تدریس و تجارب خودشان هم به‌عنوان یادگیرنده و هم به‌عنوان معلم- نیز آموزنده است. احتمالاً این قبیل تمرینات تأملی، هنگامی که خواننده تجارب شخصی گذشته را با کاربست‌های کنونی^۱ مورد استفاده‌مورد استفاده امروزی^۲ و رویکردهای جدیدی که در متن با آن‌ها روبه‌رو می‌شود، در قالب یک ترکیب منحصربه‌فرد تلفیق می‌کند، که با وضعیت دانشجویان، محتوا و هم‌چنین با خود وی به‌عنوان معلم تناسب دارد، به تحریک تفکر نوآورانه منجر می‌شوند. به‌موازات تداوم تغییر شکل یادگیری ترکیبی (و درواقع تمام انواع آموزش) و تکامل آن در سال‌های آینده، عناصر ضروری طراحی مؤثر درگیرکننده و کارآمد، همچنان پابرجا خواهند بود. من انتظار دارم که کتاب حاضر تا زمانی که ما از تکنولوژی‌های مختلف به‌منظور پرکردن شکاف‌های میان یادگیرندگان، معلمان، ایده‌ها و محتوا استفاده می‌کنیم، همواره منبعی ارزشمند برای معلمان باشد، من ادعا می‌کنم که این هیچ‌گاه تغییر نخواهد کرد.

برایان جی. بیٹی^۳

معاون عملیات امور آکادمیک

دانشگاه ایالتی سانفرانسیسکو

سانفرانسیسکو، کالیفرنیا

آوریل ۲۰۱۳.

1. Current

2. Today

3. Brian J. Beatty

مقدمه‌ای بر این کتاب راهنما

کتاب حاضر دومین کتاب از مجموع «ضروریات یادگیری آنالین» از انتشارات راتلج^۱ است. کتاب نخست از این مجموعه با عنوان *ضروریات طراحی دوره آنالین*: یک راهنمای مبتنی بر *استاندارد*، شما را در فرایند خلق یک دوره صرفاً آنالین پیش برد. هرچند بسیاری از اصول مطرح شده در آن کتاب در مورد بخش‌های آنالین یک دوره ترکیبی کاربرد دارند، اما رویکرد کلی در توسعه یک دوره، که بخشی از آن آنالین و بخش دیگر، آنسایت (حضور) است، کاملاً متفاوت خواهد بود زیرا چنین رویکردی مستلزم موارد زیر است:

- شناسایی نقاط قوت و ضعف نسبی هر کدام از این دو شیوه؛
 - یک استراتژی طراحی که بر نتایج طراحی تمرکز دارد نه بر تکنولوژی؛
 - در هم آمیختن فعالیت‌های میان این دو شیوه به منظور کاهش «فاصله» و درگیر ساختن دانشجویان در یک اجتماع در حال تکوین.
- کتاب حاضر دربردارنده مثال‌هایی از دوره‌های ترکیبی است که به ما نشان می‌دهند که چگونه تجارب آنالین و آنسایت می‌تواند به مؤثرترین شکل مورد استفاده قرار گیرند. به علاوه استراتژی‌های خاص طراحی و آموزش ترکیبی از تفاوت‌های میان محیط‌های سنتی رو در رو و آنالین استفاده می‌کنند.

۱. یک راهنمای منحصر به فرد طراحی یادگیری ترکیبی

هدف این کتاب راهنما آن است که هر یک رویکرد عملی مبتنی بر استاندارد را به منظور توسعه تجارب یادگیری مؤثر، که تکنولوژی‌های آنلاین مرتبط را با بهترین جنبه‌های یادگیری رو در رو ترکیب می‌کند، برای معلمان و طراحان فراهم کند. کتاب راهنمای حاضر دارای ویژگی‌های زیر است:

- **مبتنی بر استاندارد.** رهنمودها و استانداردها بر پژوهش‌های جاری در این حوزه، نظریه‌های یادگیری مرتبط و تجارب متخصصان استوار هستند فهرست‌های استانداردها خوانندگان را در تأمل و خودارزیابی کارهایشان کمک می‌کنند.
- **کاربرد آسان.** طراحی کتاب حاضر متن، تصویر و ارجاع به منابع آنلاین را به منظور کمک به خوانندگان در درک مفاهیم ترکیب می‌کند. سبک نوشتاری کتاب موجز و روشن بوده، و از کاربرد اصطلاحات تخصصی اجتناب می‌کند.
- **ساده.** این کتاب راهنما از یک فرایند طراحی ساده، اما مؤثر بهره می‌گیرد که بر فعالیت‌های قابل مدیریت برای محیط‌های مناسب تمرکز دارد.
- **عملی.** کتاب حاضر از مثال‌های دنیای واقعی مربوط به حوزه‌های موضوعی متفاوت به منظور کمک به معلمان برای درک اصول در بافت مربوطه استفاده می‌کند. درحالی‌که این کتاب بر نظریه استوار است، اما درباره نظریه نیست، هم‌چنین این کتاب حاوی نکات، یادداشت‌ها و فرصت‌هایی جهت مکث و تأمل درباره ایده‌ها است.
- **فراگیر.** هر فصل شامل منابعی برای مطالعات بیشتر بوده، و وبسایت‌های معرفی شده درهای بیشتری را به روی خوانندگان می‌گشاید.
- **جدید (معاصر).** این کتاب به تنوع و قدرت فزاینده تکنولوژی‌های متصل جدید توجه داشته و انواع چالش‌های آموزش را مدنظر قرار می‌دهد.
- **رو به جلو:** پرکردن شکاف میان یادگیری کلاسی یا رسمی و یادگیری غیررسمی مادام‌العمر، هم چالش‌برانگیز و هم فرصتی در دنیای مدرن است. کتاب حاضر ایده‌هایی را ارائه می‌دهد که تجارب یادگیری موثق و معتبر را ترغیب کرده و به ورای محدودیت‌های کلاس درس سنتی بسط پیدا می‌کند.

۲. این کتاب راهنما برای چه کسانی است:

تمام کسانی که با آموزش و تربیت آنلاین در تمام سطوح سروکار دارند، مخاطب این کتاب هستند:

- **معلمانی** که ضرورت طراحی مجدد دوره‌های رو در رو و یا آنلاین در قالب دوره‌های ترکیبی به چالش کشیده شده‌اند
- **طراحان و متخصصان تکنولوژی‌های آموزشی** که با معلمان به‌منظور به‌کارگیری مدل‌ها، مثال‌ها و اصول دوره ترکیبی از طریق یک رویکرد مبتنی بر استاندارد کار می‌کنند.
- **مربیان توسعه منابع انسانی** که ممکن است از کتاب حاضر به‌عنوان یک چهارچوب یا منبع اولیه برای برنامه‌های توسعه کارکنان در زمینه آموزش ترکیبی استفاده کنند.
- **آموزش‌دهندگانی** که در دانشکده‌های علوم تربیتی، طراحی یادگیری آموزشی تدریس می‌کنند و ممکن است از این کتاب راهنما به‌منظور کاستن از بار سنگین ناشی از توسعه مستقلا نه منابع استفاده کنند.
- **دانشجویان** برنامه‌های تکنولوژی آموزشی که در مطالعات خود یا در تجارب کارآموزی‌شان به بررسی یادگیری ترکیبی می‌پردازند.
- **مدیرانی** که خواهان یادگیری بیشتر درباره آموزش ترکیبی هستند یا حتی ممکن است در مورد اثربخشی و عملی‌بودن دوره‌های آنلاین یا ترکیبی بدبین باشند.

۳. یک رویکرد مبتنی بر استاندارد

این موضوع پیوسته اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که مربیان از تأثیر تکنولوژی بر شیوه زندگی ما و بر نحوه تعامل دانشجویانشان با جهان پس از ترک مدرسه آگاه باشند. معلمان نباید تکنولوژی را فقط برای تکنولوژی مورد استفاده قرار دهند، بلکه باید آن را به‌منظور بهبود نتایج یادگیری و افزایش درگیری یادگیرندگان به‌کارگیرند. مدیران و مدیران آموزشی باید اطمینان حاصل کنند که رویکردهای تدریس جدید انتظارات یادگیری را برآورده ساخته یا حتی از آن فراتر بروند. رویکرد این کتاب راهنمای مبتنی بر استاندارد به این نیازها می‌پردازد بدون آن‌که معلمان را در نظریه گرفتار کند (غرق‌شده در نظریه).

بسیاری از استانداردهایی که در مورد طراحی دوره آنلاین کاربرد دارند در مورد طراحی دوره ترکیبی نیز به کار برده می شوند، در واقع بسیاری از استانداردهایی که در یکی دیگر از کتاب های این مجموعه مطرح شده اند به طور گسترده در مورد طراحی آموزش و یادگیری به طور کلی صدق می کنند.

با وجود این با وجود این، از آنجایی که دوره های ترکیبی از تفاوت های بنیادین برخوردارند ما استانداردهای جدیدی را در راستای آنچه که نیازهای حیاتی طراحی دوره ترکیبی می دانیم، معرفی خواهیم کرد.

کتاب ضروریات یادگیری ترکیبی: یک راهنمای مبتنی بر استانداردهای یک رویکرد گام به گام را برای خلق یک دوره ترکیبی به کار می گیرد. استانداردها با محتوای هر فصل درهم تنیده شده اند و در سرتاسر کتاب به شیوه هایی که تسهیل کننده تأمل و خودارزیابی در تمام کار معلمان بر روی فرایند طراحی دوره ترکیبی هستند، تقویت شده اند. ما استانداردها را در سه مرحله ارائه می دهیم:

۱. در درون هر فصل، به تناسب پوشش موضوع. در این مرحله، آن ها این گونه هستند:
☑ منابع و فعالیت ها از نتایج یادگیری حمایت می کنند.
 ۲. در انتهای هر فصل، در بخش خلاصه به منظور تسهیل مرور یا به عنوان یک چک لیست متمرکز. در این مرحله، آن ها این گونه هستند:
☐ منابع و فعالیت ها از نتایج یادگیری حمایت می کنند.
 ۳. به عنوان یک چک لیست کامل در ضمیمه به منظور راهنمایی و ارزیابی طراحی دوره ترکیبی شما. در این مرحله، آن ها این گونه هستند:
☐ منابع و فعالیت ها از نتایج یادگیری حمایت می کنند.
- حشو به کار رفته در این راهنمای مختصر درک شما را از ضروریات یک طراحی دوره ترکیبی مطلوب تقویت کرده و باید شما را در شناسایی پیوندهای متقابل بعضاً ظریف در میان استانداردها کمک کند.

اصول زیربنایی

این استانداردها از تعدادی از منابع مختلف انتخاب شده اند که اکثر آن ها در فهرست منابع انتهای هر فصل که حضور پررنگ تری در آن داشته اند، گنجانده شده اند. این

استانداردها از نتایج پژوهش‌های منتشرشده، نظریه‌های آموزشی یا از «تمرین کارهای» صورت گرفته در زمینه آموزش و یادگیری ترکیبی گرفته شده‌اند. برخی از استانداردها محصول تجارب خود مؤلفان در طراحی و تدریس دوره‌های ترکیبی و تربیت معلمان برای طراحی و تدریس دوره‌های ترکیبی خودشان هستند.

۴. سازمان‌دهی کتاب

این کتاب به‌گونه‌ای سازمان‌دهی شده است که شما را با فرایند طراحی یک دوره ترکیبی آشنا کرده و در این مسیر راهنمایی کند:

- **فصل ۱. آشنایی با آموزش و یادگیری ترکیبی** شرح می‌دهد که چگونه یادگیری ترکیبی نه تنها انعطاف‌پذیری و فرصت‌های قابل‌توجهی‌قابل‌توجه را برای تقویت یادگیری به‌وسیله تکنولوژی فراهم می‌سازد، بلکه به‌طور مستقیم از پدیده‌هایی سخن می‌گوید که ما در زندگی تکنولوژی‌زده خود به‌طور فزاینده‌ای تجربه می‌کنیم.
- **فصل ۲. گذری بر عناصر دوره‌های ترکیبی** شما را با نمونه‌هایی از طراحی دوره ترکیبی، با تمرکز بر رویکردهای کلی، فعالیت‌های خاص، و تکنولوژی مورد استفاده آشنا می‌کند.
- **فصل ۳. درگیر ساختن یادگیرندگان در یک دوره ترکیبی** با بررسی فرصت‌ها و مزیت‌های درگیر ساختن هدفمند یادگیرندگان از هر دو جنبه ذهنی و عاطفی، زمینه را برای طراحی واقعی دوره ترکیبی فراهم می‌کند.
- **فصل ۴. طراحی دوره‌های ترکیبی** معلمان را به بازاندیشی در دوره‌های آموزشی خود به‌منظور آماده‌شدن جهت طراحی مجدد ترغیب می‌کند. این فصل یک فرایند طراحی آسان را معرفی می‌کند تا اطمینان حاصل شود که شما بهترین شیوه را برای یادگیری انتخاب می‌کنید.
- **فصل ۵. برنامه‌ریزی دوره بر اساس اهداف و نتایج**، معلمان را در ایجاد یک بنیاد مستحکم برای یک دوره ترکیبی یادگیری‌محور کمک می‌کند. اهداف سطح بالای دوره به‌وسیله نتایج یادگیری مشخصی که به ارزیابی‌ها و فعالیت‌های ترکیبی منجر می‌شود، حمایت می‌شوند.

- فصل ۶. ارزیابی ترکیبی و بازخورد برای یادگیری بر اهمیت بازخورد در ارزیابی‌ها و مزیت‌هایی که دوره‌های ترکیبی به واسطه فراهم آوردن امکان ترکیب روش‌های ارزیابی آنلاین و آنسایت ایجاد می‌کنند، تمرکز دارد.

- فصل ۷. ترکیب فعالیت‌های مبتنی بر محتوا

- فصل ۸. ترکیب فعالیت‌های یادگیری مبتنی بر اجتماع به تبیین و نشان دادن نحوه طراحی و خلق فعالیت‌های یادگیری اختصاص دارند، که انعطاف‌پذیری، اثربخشی، و درگیری را به صورت آنلاین یا آنسایت تقویت می‌کنند. این فصل بر فعالیت‌های یادگیری در هر دو شیوه آنلاین و آنسایت تأکید دارد که از حمایت پژوهشی برخوردارند.

- فصل ۹. یکپارچه‌سازی بر در هم بافتن دقیق و حساب شده فعالیت‌های آنلاین و آنسایت در فرایند خلق الگوهای درسی، سایت اینترنتی، و تنظیم برنامه درسی دوره توسط معلمان تمرکز دارد.

- فصل ۱۰. پیشرفت‌های جاری در دوره ترکیبی معلمان را به تأمل و ارزیابی فعالیت‌های آموزش ترکیبی خود با استفاده از ابزارها و استراتژی‌های مختلف و مداوم بهبود طراحی دوره ترکیبی‌شان ترغیب می‌کند.

ضمیمه‌هایی برای ارجاع شما ارائه شده‌اند که شامل چک‌لیست استانداردهای دوره ترکیبی و فرایندهای شناختی کلیدی در طبقه‌بندی بلوم هستند.

۵. نحوه استفاده از کتاب راهنما

این کتاب راهنما برای استفاده در حین طراحی یک دوره ترکیبی تدوین شده است. ما پیشنهاد می‌کنیم در ضمن کار بر روی فرایندهای دوره طراحی خود تمام مطالب را مطالعه و مثال‌ها را بررسی کنید. با وجود این، بسته به چارچوب زمانی و آنچه که از قبل می‌دانید، ممکن است ترجیح دهید که به طور مستقیم به سراغ یک موضوع خاص بروید.

پس از آن‌که از طریق مطالعه مثال‌های ارائه شده از طرح‌های دوره ترکیبی در فصل‌های ۱-۳، به درکی از یادگیری ترکیبی دست پیدا کردید، از آمادگی لازم برای وارد شدن به فرایند طراحی دوره ترکیبی که در فصل ۴ ارائه می‌شود، برخوردار خواهید

بود. چنانچه خواهان درک عمیقی از آنچه که در یادگیری ترکیبی امکان‌پذیر است و نحوه تأثیرگذاری این موضوع بر محتوای کتاب حاضر هستید، برای مطالعه کامل این فصل‌ها وقت بگذارید.

فصل‌های ۵-۹ فصل‌های کارکردی اصلی در طراحی دوره ترکیبی هستند، و می‌توانند به‌عنوان یک فرایند گام‌به‌گام مورد استفاده قرار گیرند که شما را از اهداف دوره به سمت تهیه یک الگوی اولیه درس ترکیبی و فراتر از آن به سمت توسعه یک وب‌سایت دوره ترکیبی راهنمایی کند. در صورتی که هم‌اکنون با دوره‌های ترکیبی و فرایندهای طراحی آموزشی آشنایی دارید، یا آماده شروع طراحی دوره ترکیبی جدید هستید، مطالعه کتاب حاضر را از این فصل‌ها شروع کنید.

۶. واژه‌شناسی این کتاب راهنما

به‌منظور حفظ ثبات و سادگی، ما از واژگان یا عبارتهای مشخصی به‌منظور دلالت بر دامنه گسترده‌ای از احتمالات مختلف استفاده کرده‌ایم:

- **معلم.** طراح یا توسعه‌دهنده دوره، آموزش‌دهنده، استاد، تسهیل‌کننده یا مربی. در مواردی که تمایز بین معلم/آموزش‌دهنده یا طراح/توسعه‌دهنده مهم باشد، این نکته در بافت متن مشخص می‌شود.
- **دانشجو.** فردی که در یک دوره آنلاین شرکت دارد (برای مثال فرد تحت آموزش، عضو کلاس یا مشارکت‌کننده).
- **یادگیرنده.** این اصطلاح زمانی به کار می‌رود که بر دانشجویانی خارج از یک دوره-با توجه به شیوه‌های مختلف توسعه دانش- دلالت داشته باشد.
- **دوره.** ما از این اصطلاح به‌منظور دلالت بر مجموعه‌ای با ساختار، از اهداف و نتایج، آن‌گونه که به وسیله معلم یا مؤسسه تعیین شده‌اند، استفاده می‌کنیم. «دوره» تمام موارد زیر را در برمی‌گیرد: دوره دانشگاهی یا دانشکده‌ای، دوره‌ها یا کلاس‌های دبیرستان، برنامه‌های آموزشی، سمینار یا کارگاه.
- **کلاس.** اجتماع معلم (ها) و دانشجویان که بر حول اهداف یادگیری مشترک سازمان‌دهی شده است. درحالی که «دوره» به ساختار محتوا، ارزیابی‌ها و فعالیت‌ها اشاره دارد، «کلاس» به افراد مشارکت‌کننده در دوره اشاره می‌کند.

- **درس.** درس که با عناوینی همچون مدول، واحد، سخنرانی، فصل یا بخش مورد اشاره قرار می‌گیرد، یک واحد منسجم از آموزش‌های سازمان‌یافته بر حول نتایج یادگیری مشخص و مشتمل بر فعالیت‌های یادگیری و ارزیابی‌ها است. درس‌ها عناصر اصلی هر دوره‌ای هستند. در یک دوره ترکیبی درس‌ها حاوی فعالیت‌هایی هستند که به شیوه آنلاین و همچنین آن‌سایت اتفاق می‌افتند.
- **هدف.** «هدف» که گاهی اوقات نتیجه سطح دوره یا دستاورد نامیده می‌شود، به دستاوردهای یادگیری اشاره دارد که گسترده‌تر هستند، اندازه‌گیری آن‌ها دشوارتر است و دربرگیرنده چندین نتیجه یادگیری مشخص هستند.
- **نتیجه.** یک گزاره مشخص و قابل اندازه‌گیری، دال بر یادگیری مطلوب- خواه دانش، رفتار، نگرش و غیره- که باید پس از تکمیل موفقیت‌آمیز یک تجربه یادگیری حاصل شود.
- **سیستم مدیریت یادگیری (LMS).** یک سیستم مبتنی بر وب مشتمل بر ابزارها و تکنولوژی‌های یکپارچه که به منظور کمک به معلمان در مدیریت آموزش، تسهیل فعالیت‌ها و پایش یادگیری ساخته شده است. LMS یک محیط مجازی پرکاربرد است که در آن یادگیرندگان با محتوا و با اجتماع کلاس درگیر می‌شوند. گاهی اوقات از LMS با عناوینی همچون سیستم مدیریت دوره¹ (CMS) یا محیط یادگیری مجازی² (VLE) یاد می‌شود.
- **حضور.** جلسات حضوری یا فعالیت‌هایی که به صورت رو در رو در محیط کلاسی سنتی اتفاق می‌افتند.
- **آنلاین.** فعالیت‌های هم‌زمان (بلا فصل) یا ناهم‌زمان که در شبکه‌های گسترده جهانی یا از طریق تکنولوژی‌های اینترنت اتفاق می‌افتند.
- **جنسیت.** ما به صورت دلبخواهی از جنسیت مذکر یا مؤنث در مثال‌های خود در سراسر کتاب استفاده می‌کنیم.

1. Course Management System
2. Virtual Learning Environment

فصل اول

آشنایی با آموزش و یادگیری ترکیبی

دسترسی فوری به افراد و اطلاعات از طریق تکنولوژی رو به افزایش است، و این موضوع در حال دگرگون کردن زندگی روزمره ماست. ما با استفاده از ابزارهای متصل همراه از قبیل گوشی‌های هوشمند، تبلت و لپ‌تاب به شکلی هدفمند فعالیت‌های فیزیکی و آنلاین خود را به‌منظور خلق تجارب بهینه «ترکیب» می‌کنیم. این دقیقاً همان چیزی است که آموزش ترکیبی با آن سروکار دارد: قراردادن تجارب یادگیری در وضعیت‌های آنلاین یا آن‌سایت بسته به نقاط قوت و ضعف نسبی هرکدام از این دو شیوه.

دوره‌های ترکیبی فرصتی را برای معلمان جهت ترکیب بهترین جنبه‌های [محیط‌های] آنلاین و آن‌سایت به‌منظور خلق یک محیط یادگیری جدید برای دانش‌آموزان فراهم می‌کند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که دوره‌های ترکیبی می‌تواند تأثیرات مثبتی بر کارایی، راحتی، و نتایج یادگیری داشته باشند. دوره‌های ترکیبی با منتقل کردن بخش عمده یادگیری به محیط‌های آنلاین به برنامه زمانی شرکت‌کنندگان انعطاف‌پذیری می‌افزایند، مزیت‌های یادگیری را از طریق ابزارهای آنلاین خودکار و ناهم‌زمان فراهم می‌کنند، و می‌توانند از شبکه‌های اجتماعی جدید، برای کمک به یادگیرندگان در فراتر رفتن از محدوده‌های سنتی کلاس درس بهره بگیرند.

معلمان به‌منظور دستیابی مداوم به چنین مزیت‌هایی، باید از یک «تغییر چهره دیجیتال» ساده فراتر بروند. در عوض، آن‌ها باید خلق ترکیب‌های دگرگون‌کننده از طریق یک فرایند هدفمند طراحی مجدد دوره را مدنظر قرار دهند.

۱-۱ دنیای در حال تغییر، یادگیرندگان در حال تغییر

دیوید ویلی^۱، استاد روانشناسی آموزشی و تکنولوژی در دانشگاه جوانان بریک‌هام، شش تغییر قابل‌توجه در زندگی امروزی ما را که بر اثر رشد تکنولوژی، و به‌ویژه تکنولوژی اینترنت اتفاق افتاده‌اند، توصیف می‌کند (ویلی، ۲۰۰۶). ویلی ادعا می‌کند که ما در حال حرکت هستیم؛ حرکت از ...

- **آنالوگ به دیجیتال^۲**. اطلاعات، رسانه‌ها، تعاملات و تجارب به‌طور فزاینده‌ای در محیط آنلاین اتفاق می‌افتند.
- **ساکن به متحرک^۳**. شبکه‌های بی‌سیم، لب‌تاب‌ها، گوشی‌های هوشمند، و تبلت‌ها به افراد اجازه می‌دهند که در هر مکان و هر زمان به دنیای دیجیتال دسترسی پیدا کنند.
- **منزوی به متصل^۴**. از طریق وب، ما می‌توانیم هر وقت بخواهیم به افراد در هر نقطه جهان دسترسی پیدا کنیم، گروه‌هایی بر حول علایق مشترک شکل می‌گیرند، پیوندهای حرفه‌ای به‌طور فزاینده‌ای رشد پیدا می‌کنند، و ما هرگز تماس خود را با خانواده و دوستان از دست نمی‌دهیم.
- **عام به شخصی^۵**. دیگر ما مجبور نیستیم که به یک روایت واحد از اخبار، به یک جریان واحد از اطلاعات و یا به یک نوع اجتماع راضی باشیم. اکنون افراد می‌توانند تجارب خودشان را انتخاب کنند، و می‌توانند تمام این‌ها را از طریق ابزارهای شخصی خودشان دریافت کنند.
- **مصرف‌کننده به خلق‌کننده^۶**. امکانات مدرن و وب باعث می‌شود که خلق‌کردن و مشارکت به همان سهولت مصرف‌کردن – و بسیار ارضاکنده‌تر از آن باشد. تغییرات از آنالوگ به دیجیتال و از ساکن به متحرک در دسترس فزاینده ما به تکنولوژی‌های متصل منعکس‌شده، و علامت تحقق سایر موارد ذکرشده در این فهرست نیز هستند.

1. David Wiley

2. Analog to Digital

3. Tethered to Mobile

4. Isolated to Connected

5. Generic to Personal

6. Consuming to Creating

یوتیوب^۱ و فلیکر^۲ با فراهم آوردن فضایی برای افراد جهت اشتراک گذاشتن عکس‌ها و فایل‌های ویدیویی، نمونه‌هایی از رسانه‌های اجتماعی هستند. وبلاگ‌ها امکان نگارش مطلب به همراه لینک و به نمایش گذاشتن کارهای شخصی را فراهم می‌کند. ویکی‌پدیا بزرگ‌ترین دائره‌المعارف تاریخ است، که مطالب آن با مشارکت جمعی کارشناسان داوطلب و افراد آماتور از سراسر جهان گردآوری می‌شود.

• **بسته به باز^۳.** چه بخواهیم یا نخواهیم، شهروندان دنیای وب به‌طور فزاینده‌ای در مورد هویت خود و آنچه که انجام می‌دهند، خود افشایی می‌کنند. این وضعیت افراد را در یافتن و توسعه پیوندهای متقابل و اجتماعات مختلف کمک می‌کند. هم‌چنین به اشتراک‌گذاری آزادانه در وب در حال تبدیل شدن به یک هنجار است، جایی که افراد بر ارزش مشارکت و سهم خود در تلاش‌های معطوف به تحقق شبکه جهانی اطلاعات و ایده‌ها واقف هستند.

آموزش تا چه اندازه خود را با این تغییرات هماهنگ کرده است؟ ممکن است برخی از مدارس با فراهم ساختن آموزش‌های آنلاین خود را با دو یا سه مورد نخست انطباق داده باشند؛ اما حتی در آن صورت نیز، بسیاری از معلمان تمایل دارند که صرفاً آنچه را که همیشه در کلاس‌های حضوری انجام می‌دادند به محیط آنلاین انتقال دهند. این کار که گاردنر کمپل^۴ (وگرم، ۲۰۰۹) آن را «تغییر چهره دیجیتال^۵» می‌نامد برای تحقق توانایی‌های بالقوه یادگیرندگان ما در قرن بیست‌ویک کافی نیست.

یک روز از زندگی آنلاین (متصل)

دولین^۶ با چک کردن فهرست کارها و تقویم در حین صرف صبحانه، روز خود را با گوشی هوشمندش آغاز می‌کند. وقتی که برای رفتن به سرکار سوار اتوبوس شده است، با زنگ هشدار گوشی خود مطلع می‌شود که معلم او یک نمره جدید را اعلام کرده و در مورد آخرین مطلب او در وبلاگش به وی بازخورد داده است. دولین به سرعت بازخورد معلم خود را از طریق یکی از برنامه‌های کاربردی گوشی خود مطالعه می‌کند، و در مورد بازبینی‌ها و اصطلاحات احتمالی در نوشته‌هایش به فکر فرو می‌رود.

1. YouTube

2. Flickr

3. Closed to open

4. Gardner Campbell

5. digital Facelift

6. Devlin